هدیه سپاه به صنعت نفت در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

همزمان با آغاز دهه فجر با تلاش متخصصان شرکت صنعتی دریایی صدرای بوشهر وابسته به قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) سکوی ۱۴D فاز ۱۴ پارس جنوبی آخرین سکوی این فاز در میدان گازی پارس جنوبی نصب شد.
به گزارش تسنیم، سکوی ۱۴D فاز ۱۴ پارس جنوبی که در شرکت صدرای بوشهر طراحی و ساخته‌شده است همزمان با چهل و یکمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با موفقیت در موقعیت میدان مشترک گازی پارس جنوبی ایران و قطر نصب شد. مدیرعامل شرکت صنایع دریایی ایران با بیان این خبر عنوان کرد: این هشتمین سکو از سکوهای دهگانه نفت و گاز است . وزن این سازه حدود ۲۵۰۰ تن است که با تلاش متخصصان جوان ایرانی ساخته‌شده و توسط ناوگان منحصر به فرد شرکت صدرا حمل و نصب شده است. محسن صمدی گفت: با وارد مدار شدن این سکو ظرفیت تولید و برداشت گاز از میدان پارس جنوبی افزایش می‌یابد.

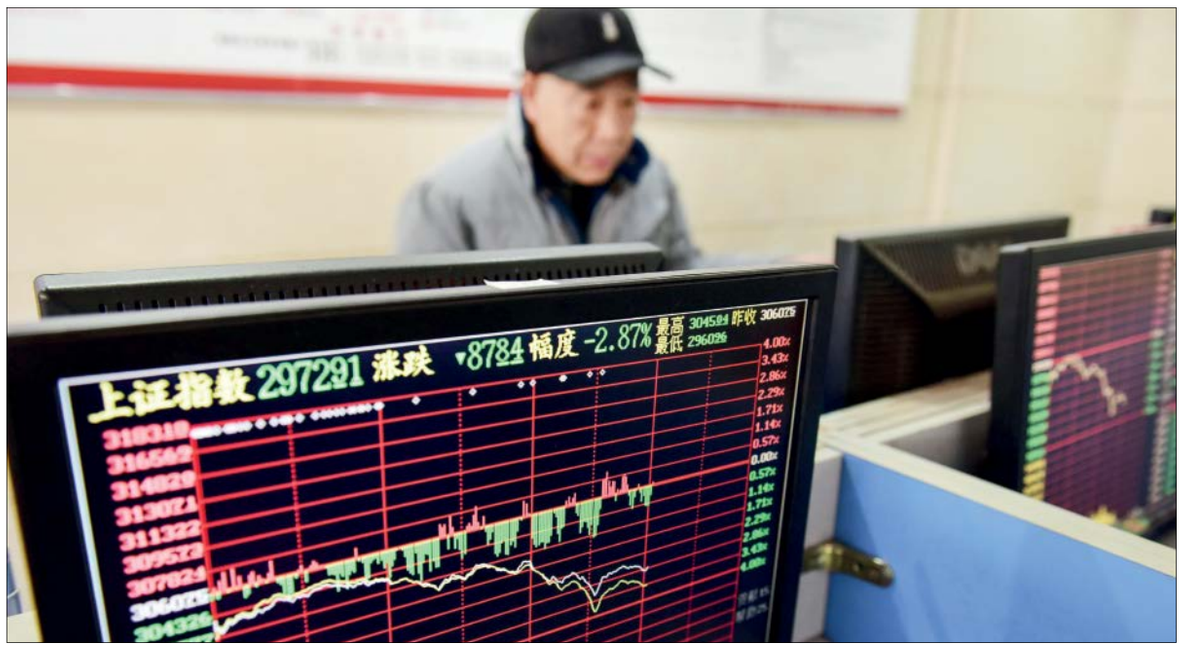

جام جم پیامدهای اقتصادی شیوع ویروس کرونا در چین و جهان را بررسی می‌کند

حمله ویروسی به اقتصاد جهان

علی اکبری
جام جم

چین دومین اقتصاد جهان است اما اخیراً ویروسی به نام کرونا باعث شده تا این کشور از نظر اقتصادی زیان‌های زیادی را متحمل شود. با توجه به این که چین بزرگ‌ترین بازار مصرف دنیا محسوب می‌شود و همین طور حجم بالای مراودات تجاری چین با سایر کشورهای جهان و سرمایه‌گذاری‌های گسترده شرکت‌های چندملیتی در این کشور، آثار اقتصادی شیوع ویروس کرونا در حال سرایت از چین به سایر نقاط جهان است. قطعاً بزرگ‌ترین شرکای تجاری چین، بیشترین زیان را از رکود اقتصادی این کشور خواهند دید که آمریکا هم در میان همین کشورها قرار دارد. اما از سوی دیگر به نظر می‌رسد زیان اقتصادی چین از ویروس کرونا برای آمریکا خبر بدی هم نباشد. چند سالی است که چین با آمریکا در یک ماراتن تجاری قرار دارند و این بهترین خبر برای واشنگتن بود که بدون هزینه بتواند فاصله خود را با کشوری که دومین قدرت اقتصادی جهان است بیشتر کند. دیروز هم وزیر بازرگانی آمریکا به همین نکته اشاره کرد که ویروس کرونا خبر اقتصادی خوبی برای آمریکا به حساب می‌آید!

ماهیگیری یانکی‌ها از آب گل‌آلود

قبلاً وقتی یک ویروس خطرناک در یک کشور شیوع پیدا می‌کرد همه کشورها کمک می‌کردند تا آن کشور روند درمان را تسریع کند و به کشورهای دیگر نرسد اما اکنون آمریکا کنار گود نشسته و نظاره‌گر تلفات انسانی و از دست رفتن اقتصاد چین در بازارهای جهانی است. این اقدام آمریکایی‌ها احتمال این‌که شاید این کشور در شیوع کرونا نقش داشته باشد را برجسته می‌کند.

دیروز ویلبر راس، وزیر بازرگانی آمریکا طی اظهارنظری اعلام کرد: نمی‌خواهم در مورد این بیماری بسیار تأسف‌آور و وخیم شادمانی کنم اما شیوع ویروس کشنده کرونا در چین می‌تواند برای اقتصاد آمریکا خوب باشد. وی افزود: واقعیت این است که این مساله باعث می‌شود که در مورد زنجیره تأمین محصولات تعمق شود، بنابراین فکر می‌کنم این مساله به تسریع در بازگشت شغل‌ها به آمریکای شمالی کمک خواهد کرد. اما منتقدان دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا از این اظهارات وزیر بازرگانی انتقاد کرده‌اند.

ویروس کرونا چه بر سر اقتصاد می‌آورد؟

دولت چین در تلاش برای مهار ویروس کشنده کرونا قدم‌های استثنایی و خارق‌العاده‌ای برداشته است و تعطیلات سال نو چینی را در برخی از نقاط برای یک هفته دیگر تمدید کرده است. همچنین بنا به اعلام دولت چین عملیات قرنطینه مؤثر برخی از شهرها با قدرت ادامه پیدا خواهد کرد. این اتفاقات اما معنای دیگری نیز برای چین و جهان دارد: بروز مشکلات حاد در دومین اقتصاد بزرگ جهان. شیوع کرونا درست پیش از آغاز سال نو که یکی از مهم‌ترین وقایع اقتصادی در چین به شمار می‌آید، تأثیرات زیادی بر اقتصاد این کشور خواهد گذاشت. شهروندان چینی سال گذشته در ایام تعطیلات سال نو بیش از یک تریلیون یوآن چین که معادل ۱۴۵میلیارد دلار آمریکا است را صرف خرید سال نو، مسافرت، رستوران و تفریح کرده‌اند اما امسال با توجه به اعمال محدودیت‌های شدید سفر و جابه‌جایی و همچنین ترس و نگرانی گسترده مردم از شیوع و ابتلا به کرونا مردم چین دیگر چنین هزینه‌ای را صرف تعطیلات سال نو خود نمی‌کنند. شرکت‌های بزرگی همچون تنسنت (چهارمین شرکت بزرگ اینترنتی جهان)، هوآوی و علی‌بابا نیز به دلیل تعطیل کردن تمامی دفاتر مرکزی‌شان تحت تأثیر شیوع کرونا قرار گرفته‌اند. تنسنت به ۵۴ هزار کارمند خود اعلام کرده است که تعطیلات سال نو را تا ۹ فوریه ادامه می‌دهد. البته باید یادآور شد که طبق مشاهدات آماری و تحقیقات، این ویروس به اندازه ویروس سارس که در سال ۲۰۰۳ شیوع یافت کشنده نیست. نرخ مرگ و میر ویروس سارس برای مبتلایان چیزی در حدود ۱۰ درصد بود، در حالی که تخمین نرخ مرگ و میر ویروس کرونا در حدود ۳ درصد تخمین زده شده است.

اقتصاد چین مختل نمی‌شود

تخمین زده می‌شود تاثیرات اقتصادی منفی ویروس جدید کرونا محدود باشد. اثر آن بر رشد اقتصاد چین در سال ۲۰۲۰ احتمالاً بسیار کم است و تنها ۰/۱ درصد از تولید ناخالص داخلی آن کم می‌کند. تأثیر آن در سه‌ماهه اول ۲۰۲۰ بسیار زیاد خواهد بود شاید رشد اقتصادی را یک درصد به صورت سالانه پایین آورد ولی این کاهش در ادامه سال جبران خواهد شد و تأثیر آن بر رشد تولید ناخالص جهان از این هم کمتر خواهد بود. این پیش‌بینی یادآور تجربه بحران سارس در ۲۰۰۳ است. یک کاهش بزرگ در رشد تولید ناخالص داخلی چین در سه‌ماهه دوم آن سال در دو فصل بعد جبران شد. در حالی که نرخ رشد سالانه در ۲۰۰۳ حدود ۱۰ درصد بود، بسیاری از اقتصاددانان ها تاثیرات منفی بیشتری را پیش‌بینی کرده بودند.

مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین می‌گوید برای بررسی وضعیت دقیق اقتصاد چین پس از ویروس کرونا باید چند هفته صبر کرد. ویروس کرونا زمانی در چین رؤیت شده که در تعطیلات سال نو چینی هستیم. این تعطیلات رسماً پنج روز است اما در عمل بین دو تا سه هفته اقتصاد چین در وضعیت تعطیل یا نیمه تعطیل به سر می‌برد. به گفته وی، تا زمان پایان تعطیلات و آغاز به کار دوباره اقتصاد چین نمی‌توان تحلیل دقیقی از وضعیت اقتصادی این کشور داشت.
رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین با بیان این‌که امروز دولت چین مدیریت خود را در برطرف کردن بحران‌ها ثابت کرده است، توضیح داد: در تعطیلات سال نوی چینی میلیاردها سفر اتفاق می‌افتد که متوقف یا محدود کردن آنها کاری بسیار پیچیده‌ای است. از سوی دیگر تعطیلی مراکز هنری و تفریحی در این ایام نیز اقدام دیگری بود که برای کشوری با جمعیت یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون نفر گزینه‌ای دشوار به شمار می‌رود. حریری به سابقه ورود ویروس سارس به چین در حدود ۱۵ سال قبل اشاره کرد و گفت: این ویروس حدود یک سال طول کشید تا متوقف شود؛ از این‌رو تاثیری که بر اقتصاد چین گذاشت متفاوت بود. از سوی دیگر قدرت اقتصادی چین امروز را نمی‌توان با زمان ورود ویروس سارس مقایسه کرد. چین تاکنون توانسته این وضعیت را مدیریت کند و باید دید در روزها و هفته‌های آینده چه اتفاقی رخ خواهد داد.
به گفته وی، کشور هند باید مراقب باشد که این ویروس وارد این کشور نشود و اگر این اتفاق بیفتد دو کشور بزرگ اقتصادی صادرکننده تجارتشان مختل می‌شود که زیان بسیار سنگینی در بازارهای جهانی به دنبال خواهد داشت.

آیا اوپک از پس دشمن جدید بر خواهد آمد؟

اوپک و متحدانش ممکن است به‌زودی برای مذاکره درباره کاهش بیشتر تولید نفت به منظور خنثی کردن تأثیر شیوع ویروس کرونای جدید بر تقاضا و قیمت‌های نفت دیدار کنند.
به گزارش ایسنا، قیمت‌های نفت که اوایل ژانویه تحت تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی جهش پیدا کرده بودند و با انتظار بازار برای بهبود رشد اقتصاد جهانی پس از امضای توافق تجاری آمریکا و چین روند افزایشی داشتند، تحت تأثیر شیوع ویروس مرگبار در چین افت ماهانه شدیدی را ثبت کردند و به پایین‌ترین حد خود در چند ماه گذشته نزول کردند. قیمت نفت برنت از بالای ۶۵ دلار در ۲۰ ژانویه به حدود ۵۸ دلار نزول کرد. جان کیلداف، از شرکای شرکت اگین کپیتال در این باره گفت: آسیب دیدن تقاضای چین برای نفت، بدترین سناریو برای اوپک است و امکان دارد این گروه تاریخ برگزاری نشست خود را جلو بیندازد و حتی بر اساس شرایط اضطراری، کاهش تولید بیشتری صورت دهد.
مقامات اوپک قرار بوده اوایل مارس با روسیه و سایر تولیدکنندگان متحدانشان دیدار کنند و اکنون فعالان بازار گمانه‌زنی می‌کنند که آیا این تولیدکنندگان کاهش تولید بزرگ‌تری صورت خواهند داد تا ثبات بازار را حفظ کنند. برخی تحلیلگران بر این باورند که جلو انداختن نشست اوپک، اقدام مثبتی نخواهد بود. تحلیلگران کومرس بانك در یادداشتی نوشتند: ما بر این باوریم که جلو انداختن زمان برگزاری نشست اوپك پلاس اقدام سازنده‌ای نخواهد بود و ممکن است از سوی بازار به عنوان يك واکنش وحشت‌زده تفسیر شود و نتیجه عکسی داشته باشد. به‌علاوه در مقطع فعلی ارزیابی دقیق میزان آسیب ویروس کرونا بر تقاضا امکان‌پذیر نیست و ارزیابی‌ها از صدها هزار تا يك میلیون بشکه در روز در سه‌ماهه نخست سال میلادی جاری متغیر است. اوپك و متحدانش در قالب گروه اوپك پلاس در حال حاضر سرگرم اجرای دور جدید کاهش تولید به میزان ۱/۷ میلیون بشکه در روز تا مارس هستند تا با مازاد عرضه مقابله کنند. ایران، لیبی و ونزوئلا از مشارکت در این پیمان معاف شدند. سهم اوپك از این کاهش تولید حدود ۱/۱۷ میلیون بشکه بوده است. منابع آگاه در اوپك که مایل نبودند نامشان فاش شود به اس اند پی گلوبال پلاتس گفتند اعضای اوپك در حال بررسی کاهش بیشتر تولید نفت یا تمدید مدت اجرای پیمان فعلی تا ژوئن در واکنش به افت شدیدی هستند که قیمت‌های نفت به دلیل نگرانی از شیوع ویروس کرونا در چین پیدا کرده‌اند.

خانواده کرونا دست از سر چین بر نمی‌دارند

کرونا نه تنها برای چینی‌ها بلکه برای کل جهان نگرانی ایجاد کرده است. در سال ۲۰۰۳ ویروسی از خانواده کرونا به نام سارس در چین فراگیر شد و شیوع آن تا آمریکا و کانادا هم ادامه داشت. در آن زمان چین ۲ درصد از رشد اقتصادی خود را از دست داد که مهمترین دلیل آن شیوع ویروس سارس بود. اکنون نیز بزرگترین نگرانی این کشور از دست دادن موقعیت اقتصادی خود در جهان است که بخشی از پیامدهای آن لغو تورهای مسافرتی و پروازها به چین و بسته شدن مراکز اقامتی نظیر هتل‌ها و اماکن تفریحی و سقوط ارزش سهام در بازارهای بورس است. سال گذشته میلادی شهر ووهان چین میزبان حدود ۳۲۰ میلیون نفر با گردش مالی بیش از ۳۵۷ میلیارد دلار بود اما اکنون تصاویر و ویدئوهایی که از این شهر منتشرشده آن را شهر ارواح می‌نامند.
شیوع ویروس کرونا و اعمال محدودیت برای ورود مسافران چینی، درآمد گردشگری بعضی کشورهای دیگر را هم تحت تأثیر قرار داده است؛ به عنوان مثال سالانه یک میلیون و ۴۰۰ هزار شهروند چینی برای تفریح به استرالیا می‌روند و درآمد استرالیا از این محل حدود ۱۲ میلیارد دلار تخمین زده شده که حالا متأثر از شیوع ویروس کرونا به شدت کاهش یافته است. بیش از ۵۰ پرواز بین‌المللی از ۲۰ کشور مختلف به‌طور هفتگی مسافران را به شهر ووهان چین می‌بردند که حالا این پروازها لغو شده است. دولت هنگ‌کنگ هم فعالیت قطار سریع‌السیر به چین را متوقف کرده و تعداد پروازهای متقابل بین هنگ‌کنگ و چین به نصف کاهش پیدا کرده است. در اروپا هم بسیاری از تورهای مسافرتی به چین لغو شده است. با شیوع کرونا و افزایش تلفات انسانی، ارزش واحد پول یوآن چین در برابر ارزهای عمده شروع به کاهش کرد.

تأثیر یک ویروس بر بازار جهانی

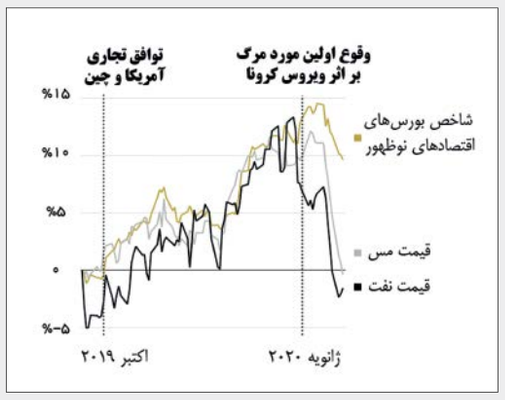

چین بزرگترین واردکننده نفت و کالاهای صنعتی در جهان است اما به دلیل تعطیل بودن کارخانجات این کشور در هفته‌های اخیر بابت شیوع ویروس کرونا، این محصولات در بازارهای جهانی با کاهش تقاضا روبه‌رو شدند که مس، نفت و سنگ‌آهن از مهمترین موارد آن است که کاهش قیمت حداقل ۱۰ درصدی داشتند. شرکای تجاری چشم‌بادامی‌ها هم از تجارت با این کشور فعلاً خودداری می‌کنند تا وضعیت کرونا مشخص شود. بعضی کشورها محدودیت‌هایی را برای ورود کالاهای چینی مدنظر قرار داده‌اند؛ به عنوان مثال اندونزی که یکی از بزرگترین شرکای تجاری چین است برای جلوگیری از گسترش ویروس کرونا چنین اقدامی را در دست بررسی دارد.

چه بلایی بر سر صنعت گردشگری چین آمد؟

تحلیلگران معتقدند که هزینه‌های اقتصادی و زیان‌های چین تنها مربوط میزان مرگ و میر کرونا نیست و هزینه‌های اقتصادی این پدیده رابطه مستقیمی با سطح اقدامات دولت چین برای مهار گسترش این ویروس دارد. این ویروس بر صنعت گردشگری و جهانگردی نیز تأثیر شگرفی خواهد داشت و این بخش در طول تعطیلات ۷ روزه سال نو ۲۰۱۹ توانست میزان ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی سه‌ماهه نخست سال را شامل شود که معادل ۵۱۴ میلیارد یوآن چین و ۷۴ میلیارد دلار آمریکا بوده است. در حال حاضر تعداد سفرهایی که در طول تعطیلات انجام شده است، بسیار ناچیز است.
لئو ژیائومین، معاون وزارت حمل‌ونقل چین اعلام کرده که تعداد کلی سفرهای انجام شده سراسر چین در نخستین روز سال نو چینی نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد کاهش داشته است. سفر با هواپیما و قطار نیز با کاهشی ۴۱ درصدی روبه‌رو شده است. شرکت‌های بزرگ مسافرتی، هتل‌ها و ایرلاین‌ها از بابت انصراف و لغو سفر یا اقامت در چین برای ماه فوریه به مشتریان خود اعلام کرده‌اند که از جریمه‌های لغو سفر یا اقامت برای مشتریان چشم‌پوشی می‌کنند. بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی خدمات خود در چین را به طور کامل به حالت تعلیق درآورده‌اند. شیوع ویروس کرونا به شدت حمل و نقل داخلی چین را مختل کرده است مقامات خدمات اتوبوس‌های بین شهری نه تنها حرکت اتوبوس‌ها در استان هوبی، جایی که این ویروس در آنجا شروع شده، بلکه در پکن، تیانجین و سایر مناطق را هم لغو کرده‌اند. بازار بورس شانگهای که قرار بود از روز جمعه معاملات را از سر بگیرد، تا روز دوشنبه باز نخواهد شد. در ابتدا قرار بود که مدت این تعطیلات تا روز پنجشنبه باشد ولی تا روز دوشنبه ادامه خواهد داشت. کرونا در عرصه علمی و ورزشی هم بی‌تأثیر نبوده است مرحله نهایی انتخابی فوتبال زنان برای المپیک که برای ماه آینده در نانجینگ چین برنامه‌ریزی شده بود، به علت نگرانی درباره شیوع ویروس جدید کرونا، به سیدنی استرالیا منتقل خواهد شد.

در سال ۲۰۰۳ که واقعه مشابهی با انتشار ویروس سارس رخ داد، تولید ناخالص داخلی چین ۲ درصد کاهش یافت. با توجه به سرعت شدیدتر انتشار ویروس کرونا نسبت به ویروس سارس، پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که تولید ناخالص داخلی چین در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۰ با شدت بیشتری نسبت به سال ۲۰۰۳ کاهش یابد

واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست برآورد کرده که اگر ویروس کرونا موجب کاهش نیم تا یک درصدی رشد اقتصادی مورد انتظار چین در سال ۲۰۲۰ شود (رقم مورد انتظار ۵/۹ درصد بوده است)، به معنای کاهش حدود ۷ تا ۱۴ میلیارد دلاری تولید ناخالص داخلی این کشور خواهد بود

نبض اقتصاد

لغو پروازها به چین

ایرلاین‌های جهان پروازهای چین خود را با وحشت از شیوع ویروس کرونا لغو کردند. رویترز فهرستی از ایرلاین‌های جهان که پروازهای خود به چین و از چین را لغو کرده‌اند، منتشر کرده است:
تمام ایرلاین‌های ایران: از ۳۰ ژانویه به بعد
ایر کانادا: لغو تمام پروازهای چین از ۲۸ ژانویه به بعد.
ایرفرانس: لغو همه پروازهای چین از ۳۰ ژانویه تا ۹ فوریه.
ایرایندیا: لغو کلیه پروازهای چین از ۳۱ ژانویه تا ۱۴ فوریه.
ایرنیوزلند: لغو تمامی پروازهای چین از ۹ فوریه تا ۲۹ مارس.
ایرسئول: لغو همه پروازهای چین از ۲۸ ژانویه به بعد.
ایرتانزانیا: لغو پروازهای چین در ماه فوریه و آغاز پروازهای چارتری جایگزین.
امریکن‌ایرلاینز: لغو کلیه پروازهای چین از ۳۱ ژانویه تا ۲۷ مارس.
بریتیش‌ایرویز: لغو تمام پروازهای چین از ۳۰ ژانویه به مدت ۱ ماه.
کاتای پاسیفیك (هنگ‌کنگ): نصف شدن حجم پروازهای چین از ۳۰ ژانویه تا انتهای مارس.
دلتا ایرلاینز: لغو همه پروازهای چین از ۵ فوریه تا ۳۰ آوریل.
ایجپت‌ایر (مصر): لغو کلیه پروازهای چین از ۱ فوریه به بعد.
هواپیمایی‌های اتحاد ابوظبی، هواپیمایی اتیوپی، فین‌ایر فنلاند، کنیا ایرویز، لایون ایر اندونزی، پولیش‌ایر لهستان، لوفت هانزای آلمان، کانتاس استرالیا، رویال‌ایر مراکش، تمامی خطوط هوایی روسیه، هواپیمایی ساس شمال اروپا، اسکوت سنگاپور، هواپیمایی شانگهای، سنگاپور ایرلاینز، ترکیش ایرلاینز، یونایتد ایرلاینز، ویت‌جت ویتنام، ویتنام ایرلاینز، ویرجین آتلانتیك هم پروازهای مرتبط با چین خود در ماه فوریه را لغو کردند.

نصف مناطق ویژه اقتصادی غیرفعال است

مرکز پژوهش‌های مجلس ضمن انتقاد از طرح ایجاد ۶۰ منطقه ویژه اقتصادی، اعلام کرد: ایجاد مناطق جدید نباید محلی برای تأمین اهداف غیراقتصادی باشد و رویه فعلی نیز نیازمند اصلاح است.
اخیرا طرحی در مجلس مطرح‌شده که طبق آن حدود ۶۰ منطقه ویژه اقتصادی جدید در کشور ایجاد خواهد شد.
مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی اشکالات قانونی و تبعات اقتصادی این طرح را بررسی کرده و نوشته است: ایجاد حدود ۶۰ منطقه ویژه اقتصادی بدون در نظر گرفتن ملاحظات مربوط به توازن منطقه‌ای، آمایش سرزمینی و درآمدهای دولت آثار بلندمدت و پایداری برای اقتصاد ملی نخواهد داشت. توجه به این نکته نیز لازم است که در حال حاضر از مناطق ویژه اقتصادی موجود و مصوب تقریباً بیش از نصف آنها غیرفعال است.
در این گزارش آمده است: ایجاد مناطق ویژه اقتصادی جدید در شرایطی که کمتر از نیمی از آنها غیرفعال هستند به لحاظ منطق کارشناسی و علمی توجیه ندارد، باب شدن چنین رویه‌ای در مجالس و دولت‌های مختلف بدون انجام مطالعات همه‌جانبه کارشناسی و آثار بلندمدت آن به صلاح اقتصاد ملی نیست.
این طرح صراحتا دارای بار مالی برای دولت است و حتی با وجود پذیرش سازمان مسؤول غیردولتی برای تأمین زیرساخت‌ها در حیطه تأمین زیرساخت‌های اساسی طبق قانون بر عهده دولت است و تأمین زیرساخت‌های اساسی توسط بخش خصوصی فاقد توجیه اقتصادی خواهد بود.
نکته بعدی این است که طرح فعلی مغایر برخی مواد برنامه ششم توسعه بوده و نیازمند کسب دوسوم آرا جهت تصویب در کمیسیون‌ها و صحن علنی مجلس است و مغایر بند ۱۷ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مبنی بر افزایش سهم درآمدهای مالیاتی خواهد بود چراکه طبق قانون مناطق آزاد این مناطق از پرداخت مالیات و مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند.